

ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА ТА ІДЕОЛОГІЯ

DOI 10.31558/2519-2949.2020.3.6

УДК 323:316.776+316.42(477)

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5873-1178>

Козьмініх А. В., Національний університет «Одеська юридична академія»

ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА В УМОВАХ
ДЕМОКРАТИЧНОГО ТРАНЗИТУ

Постійний розвиток інформаційних технологій, формування та розвиток інформаційного суспільства, спричинені процесами глобалізації та появою нових технологій створюють нові можливості та загрози для інформаційного середовища. Отже, питання становлення ефективної інформаційної політики набуває в останні роки все більшого значення, оскільки науково обґрунтована така політика сприяє досягненню високого рівня інформаційної безпеки, яка останнім часом стає однією з найважливіших складових національної безпеки і відповідно добробуту країни. Особливо гостро такі питання стоять перед країнами, що перебувають у стані політичної трансформації та переходу до демократичного політичного режиму, оскільки вони є найбільш уразливими до можливих негативних інформаційних впливів та маніпулювання масовою свідомістю. До таких держав належить і Україна, в якій набуває розвитку мережа Інтернет, що став реальним фактором економічного розвитку та формування нових відносин на світовій арені. Це зумовлює актуальність дослідження інформаційної політики в умовах демократичного транзиту.

Визначено, що інформаційна політика справляє значний вплив на соціальні та політичні процеси суспільства. Ефективна інформаційна політика сприяє зростанню рівня довіри суспільства до влади, налагодженню постійного діалогу держави та громадянського суспільства, підвищенню рівня політичної участі громадян та проведенню демократичних реформ. В той час як недемократична інформаційна політика викликає делегітимізацію влади, поширення різних форм політичного протесту, формування негативного іміджу держави тощо.

З'ясовано, що в умовах демократичних трансформацій держави інформаційна сфера зазнала суттєвих змін, зокрема: поширення мережевого принципу комунікації, зміна механізмів зворотного зв'язку, медіатизація політики та поширення політичного впливу засобів масової інформації. Все це впливає на інформаційну політику державу і може знижувати її ефективність. В умовах таких трансформацій інформаційного простору для підвищення ефективності інформаційної політики необхідна розробка та впровадження нових принципів такої політики.

Ключові слова: інформаційна політика, демократизація, політичний транзит, інформація, інформаційна безпека, демократичний транзит.

Постановка проблем. На даний час загальний процес глобалізації характеризується постійним розвитком інформаційних технологій, складається інформаційне суспільство, яке постійно трансформується під впливом нових технологій. Україна не є виключенням – в нашій державі постійно розвивається сфера послуг, розвитку набуває мережа Інтернет (як незалежна глобальна система комунікацій), вона включає в себе такі засоби передачі інформації, як електронна пошта, веб-сайти, різні протоколи передачі даних, в яких використовуються бездротовий та модемний зв'язок. Засобами зв'язку є персональні комп'ютери, мобільні пристрої та інші гаджети. Інтернет став реальним фактором не тільки економічного розвитку, але й формування нових відносин на світовій арені.

Таким чином, інформаційна безпека на рубежі третього тисячоліття виходить на перше місце в системі національної безпеки, а отже формування і проведення єдиної державної інформаційної політики має набути пріоритетного значення. Однак, як показує практика, одним з найбільш суттєвих факторів, що детермінують вплив на стан інформаційної безпеки, є стійкі негативні тенденції розвитку інформаційного простору сучасної України, що притаманні й іншим пострадянським

країнам. Серед них виділяють наступні: відсутність стійкої національної ідеології, невизначеність зовнішньополітичних пріоритетів безпеки, недостатнє фінансове забезпечення інформаційної безпеки, відсутність персональної державної відповідальності та достойного кадрового потенціалу, низька ефективність промислового комплексу щодо інформаційних технологій та їх впровадження в суспільно-політичне життя [6].

Мета та завдання. Метою статті є встановлення ролі та значення інформаційної політики в умовах демократичного транзиту.

Методи дослідження. При написання статті використано діалектичний метод (для пізнання сутності та природи інформаційної політики), системний та структурно-функціональний (для визначенні структурних компонентів та основних векторів інформаційної політики), порівняльний (для співставлення особливостей формування та впровадження інформаційної політики в різних країнах), історичний (для аналізу еволюції інформаційної політики держави).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В сучасній науці існує значна кількість робіт, присвячених вивченню місця і ролі інформації в управлінні суспільством (наприклад, Є. Балацький, Т. Закупень, В. Залюк, С. Кондрашова, О. Кушніренко тощо), значення інформаційної політики та інформаційних технологій в житті суспільства (В. Бритков, С. Дубовський, М. Павлютенкова, В. Тарасенко та ін.), ролі ЗМІ у формуванні інформаційного суспільства (В. Бебик, К. Гаджієв, Н. Костенко, В. Штельмах та ін.). Чимало наукових праць присвячено аналізу інформаційної війни та інформаційної безпеки, наприклад: Бінько І.Ф., Г. Костенко, А. Литвиненко, Г. Шевченко тощо.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на широке наукове опрацювання проблем становлення та реалізації інформаційної політики, наразі немає системних праць щодо її ролі в умовах демократичного транзиту. Це обумовлює актуальність теми даної статті.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інформаційна політика України формується з урахуванням міжнародних стандартів і національної специфіки. Як правило, органами влади визначаються цілі та завдання, інструменти здійснення інформаційної політики, також приймається ряд нормативно-правових актів, виділяються фінансові ресурси для підтримки мас-медіа, роз'яснення інформаційних прав громадян, а також інформування широкого кола осіб про діяльність органів влади.

Інформаційна політика інтерпретується як комплекс політичних правових економічних соціально-культурних і організаційних заходів держави, спрямованих на забезпечення конституційного права громадян на доступ до інформації; як особлива сфера життєзабезпечення людей пов'язана з відтворенням і поширенням інформації, що задовольняє інтереси держави, громадянського суспільства і спрямована на забезпечення творчого конструктивного діалогу між ними та їх представниками [2, с 38]. Об'єктами інформаційної політики виступають друковані засоби масової інформації, електронні засоби масової інформації (в тому числі телебачення, радіо, Інтернет), засоби зв'язку, інформаційне право та інформаційна безпека.

Інформаційну політику розглядають як інструмент політичного впливу та засіб досягнення політичних цілей. Суб'єкти інформаційної політики здатні за допомогою інформації здійснювати вплив на свідомість і психіку людей, на діяльність громадянського суспільства і державних органів. Інформаційну політику також розглядають як сукупність заходів, спрямованих на розвиток інформатики, пошук, перетворення, зберігання, передачу і використання інформації, ефективне вирішення засобами комп'ютерної техніки соціальних, політичних, економічних, соціокультурних проблем [10].

Найбільш ємним та вдалим видається визначення Ю.А. Нісневіча, який стверджує, що «інформаційна політика розглядається як сукупність цілей, що відображають національні інтереси в інформаційній сфері, стратегії, тактиці, завданнях державного управління, управлінських рішеннях і методах їх реалізації, що розробляються і реалізуються державною владою для регулювання і вдосконалення як власне процесів інформаційної взаємодії в суспільно-політичному житті, соціально-економічній сфері життєдіяльності суспільства і держави, так і процесів забезпечення такої взаємодії» [5].

Перехід до інформаційного суспільства потребує постійної роботи з формування стратегії інформаційної політики держави. По рівню технічного забезпечення на даний час Україна суттєво відстає від країн Європи, тому важливим є формування чіткої мети, стратегії розвитку та принципів інформаційної політики нашої держави.

Об'єктом державної інформаційної політики є інформаційна сфера життя суспільства в найширшому її розумінні. Вона включає в себе всю сукупність інформації, інформаційної

інфраструктури, суб'єктів, які здійснюють збір, формування, розповсюдження і використання інформації, а також системи регулювання виникаючих при цьому суспільних відносин [1, с. 88].

Мета інформаційної політики – забезпечення переходу до нового етапу розвитку України – побудови демократичного інформаційного суспільства і входження нашої країни у світове інформаційне співтовариство.

Підґрунтям для такого переходу є створення єдиного інформаційно-телекомунікаційного простору країни як бази вирішення завдань соціально-економічного, політичного і культурного розвитку країни і забезпечення її безпеки.

В контексті вищезначеного, основними завданнями державної інформаційної політики є:

- створення необхідної нормативно-правової бази побудови інформаційного суспільства;
- модернізація інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури;
- розвиток інформаційних, телекомунікаційних технологій;
- підготовка людини до життя і роботи в новому інформаційному столітті;
- ефективне формування і використання національних інформаційних ресурсів і забезпечення широкого, вільного доступу до них;

– забезпечення громадян суспільно значущою інформацією і розвиток незалежних засобів масової інформації тощо.

Стратегічної мети можна досягнути за допомогою дотримання певних принципів, серед них:

– превентивність – на даний час інформаційна робота в галузі державного управління носить реактивний характер, увага до підготовчої роботи є явно недостатньою, у зв'язку з цим організація превентивної інформаційної роботи сприятиме розвитку соціальної сфери та встановленню більш сприятливих економічних умов для подальших політичних трансформацій;

– планування – з урахуванням прогнозованих значень відбувається планування інформаційної роботи з метою ефективного розподілу ресурсів;

– регулярність інформаційного обміну між державою та громадянським суспільством та всередині державного апарату – має носити постійний характер, органи публічної влади мають на регулярній основі проводити широке інформування, налагоджувати зворотній зв'язок з громадянами та інститутами громадянського суспільства;

– відкритість – включає в себе доступність органів регулювання для змін, готовність давати коментарі, наявність репутації компетентного джерела інформації. Таким чином, важливим завданням є формування сайтів органів державної влади та відкриття спеціальних підрозділів з комунікацій з громадськістю, через які органи влади інформують населення, проводять соціологічні опитування з метою з'ясування ставлення до того чи іншого прийнятого або запланованого політичного рішення і в подальшому можуть його враховувати у своїй діяльності;

– скоординованість та кореляція – передбачає взаємодію органів державної влади різних рівнів: центра з регіонами і регіонів між собою, оскільки кожен з них має свої особливості і це об'єктивним чином відображається на регіональній інформаційній політиці. На рівні держави приймається генеральний план, на основі якого формуються регіональні плани розвитку інформаційної сфери. Таке планування носить колективний характер, ефективний обмін інформацією та досвідом сприяє максимізації ефективності такої діяльності.

В інформаційній політиці можна виділити два основних аспекти: інформацію та комунікацію. При цьому інформація являє собою змістовну сторону, тобто суть повідомлень, а комунікація – процес її передачі і поширення.

Отже, в якості важливої складової інформаційної політики, крім принципів, можна виділити її вектори. Так, Ю.А. Сундєєва виділяє два вектори ідеологічний (концептуальний, змістовний або програмний) та матеріалогічний (методологічний або техніко-технологічний). Обидва вектори є важливими та логічними [8, с. 31]. Державну інформаційну політику прийнято розуміти в контексті державної ідеології. Саме формування державної ідеології забезпечує реалізацію першого вектору. Закріплення концептуальні положення щодо державної ідеології, національної ідеї та національних інтересів відбувається у Конституції держави, в законодавстві і підзаконних актах. Процес формування державної ідеології в сучасній Україні має певні проблеми, що обумовлено рядом зовнішніх і внутрішніх факторів. До зовнішніх факторів можна віднести глобалізацію та загрози міжнародного тероризму, до внутрішніх – слід віднести демографічні, економічні, політичні соціокультурні та інші фактори.

Стосовно матеріально-технічного вектору державної інформаційної політики, то він включає кілька складових: по-перше, це процес інформатизації (сюди можна віднести розвиток інформаційних

телекомунікаційних технологій ефективного формування і використання національних інформаційних ресурсів і забезпечення широкого вільного доступу до них), модернізації інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури. По-друге, це інформаційна безпека громадян і держави, розвиток незалежних ЗМІ, прийняття необхідних політико-правових актів для побудови та подальшого розвитку інформаційного суспільства, а також інформаційна роз'яснювальна робота з населенням і формування сприятливого іміджу держави в очах власних громадян і на міжнародній арені. Таким чином, державна інформаційна політика буде ефективною лише при наявності та ефективному впровадженні обох векторів, оскільки той, що забезпечує внутрішні підвалини є підґрунтям для другого. Сформувати позитивний імідж на міжнародній арені буде дуже важко якщо немає власної ідеології і закріплення її у Конституції та нормативних актах держави. Аналогічна ситуація з модернізацією інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури. Отже, перший вектор забезпечує ефективність другого і навпаки.

Державна інформаційна політика буде ефективною лише в разі, якщо вона носить комплексний, системний характер і, безумовно, відкрита, спрямована на узгодження інтересів громадян, суспільства і держави.

Основним засобом, що забезпечує функціонування інфраструктури та взаємодію суб'єктів єдиного інформаційно-телекомунікаційного простору є інформаційні і телекомунікаційні технології, що забезпечують створення інформації, її поширення і використання.

В Україні створена політико-правова основа для формування інформаційної політики: прийнято закони «Про інформацію», «Про телебачення і радіомовлення», «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні», «Про інформаційні агентства», «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» тощо. Крім того, створено Міністерство інформаційної політики (нині – Міністерство культури та інформаційної політики), на яке покладено функцію поширення суспільно важливих відомостей в Україні та за її межами, забезпечення функціонування державних інформаційних ресурсів. Пріоритетами його діяльності визнані принципи захисту свободи слова та права громадян на висловлення своєї позиції [7]. На думку неурядової організації «Репортери без кордонів», журналісти в Україні мають можливість вільно повідомляти про події, вести розслідування і реалізовувати медіа-проекти без втручання з боку держави. Проте в нашій країні є багато приватних телеканалів, що знаходяться в руках олігархів та просувають і захищають інтереси своїх власників. До негативних факторів, що впливають на українські засоби масової інформації, слід віднести і занепад на рекламному ринку, публікацію замовних матеріалів, невисокий рівень довіри пресі тощо [11]. Хоча слід зазначити, що подібні проблеми – це прикметна риса багатьох пострадянських країн, зокрема і Росії та Білорусії. Наприклад, А.О. Калюга зазначає, що у країнах СНД не усунуті протиріччя в оцінці підходів до формування інформаційної політики. Так, з одного боку, в більшості країн створена правова основа в сфері поширення інформації, лідери мають намір сформувати позитивний імідж своєї країни та відповідати міжнародним стандартам, а з іншого – на формування інформаційної політики впливає політична культура представників правлячих партій, чим більше економічному становищу тієї чи іншої країни властиві нестійкість і нестабільність, тим виразніше виражена зацікавленість розробників інформаційної політики в тому, щоб преса була під постійним контролем.

Крім того, на думку автора, при формуванні інформаційної політики найчастіше превалюють інтереси держави, ніж особистості і громадянського суспільства, для яких важливі різноманітність думок, джерел інформації, гарантії отримання достовірних, надійних відомостей. В підсумку А.О. Калюга констатує, що органам влади країн, що входять в СНД належить пройти чималий шлях для формування продуманої узгодженої інформаційної політики, яка знайде відображення не тільки в документах, а й реальному житті народів [3, с. 98]. З такою думкою слід погодитись.

Як вже зазначалось вище, глобалізація та розвиток інформаційного суспільства справляють суттєвий вплив на інформаційну сферу і, як наслідок, призводять до таких змін: поширення мережевого принципу комунікації, зміни механізмів зворотного зв'язку, медіатизація політики та посилення політичного впливу засобів масової інформації. Так, Е. Кастельс зазначає, що особливістю сучасного суспільства є не стільки домінування інформації, скільки перетворення варіантів її використання, коли провідну роль у суспільстві набувають глобальні мережеві структури, що витісняють традиційні форми взаємовідносин [4, с. 205]. Як наслідок поширення мережевих організацій відбувається постійне дробування аудиторії на велику кількість груп, що часто об'єднуються стихійно на основі конкретних утилітарних цілей. Така організація призводить

до зростання ролі горизонтального рівня комунікації, що в свою чергу позитивно відображається на збільшенні значення неформальних каналів зв'язку в процесі комунікації, а також сприяє зниженню довіри до офіційних джерел і каналів передачі інформації. В результаті в суспільстві зростає пасивний протест учасників мережових комунікацій проти системи масової комунікації, що склалася. Друга тенденція – це процес зміни механізмів зворотного зв'язку, що характеризується збільшенням швидкості передачі інформації, зниженням вартості виробництва і підвищенням доступності інформації. Це призводить до багатократного збільшення обсягу інформації. Відповідно сучасна людина не може опрацювати таку кількість інформації в тому числі й політичного характеру, в результаті в неї формується пасивна позиція до політичної участі, знижуються значущі контакти влади та суспільства і відбувається деформація зворотного зв'язку. Комунікація відбувається за допомогою офіційних каналів зв'язку, таких як ЗМІ. Саме через останні зацікавлені групи можуть здійснювати вплив на масову свідомість.

Медіатизація політики, під якою розуміється взаємопроникнення політичного і медійного простору в результаті чого відбувається перехід політичних символів і смислів віртуальну площину. Віртуальний простір – це галузь технічних, технологічних і соціальних відносин, що виникають, змінюються і розвиваються в процесі використання комп'ютерної та електронної техніки, технічних засобів і мереж з приводу інформації, інформаційних ресурсів, інформаційних послуг і засобів зв'язку [9, с. 12]. Таким чином, віртуальна реальність передбачає взаємодію людини з речами, а з символами. В процесі медіатизації політики політична реальність перетворюється і переноситься у віртуальний простір, стає об'єктом симуляції. Це справляє вплив на стратегію реалізації державної інформаційної політики. Так, у віртуальному просторі недостатньо простого донесення інформації про політичні події, аргументація політичних рішень також стає недостатньою для ефективного контролю інформаційної сфери, підвищується значення образу комунікатора і мови комунікації, розширюється символічний простір політики. Все це впливає на канали масової комунікації і поширення соціально-політичних протиріч, що може негативно відобразитись на процесі демократизації. У такий спосіб посилюється політичний вплив засобів масової інформації, вони стають не тільки посередниками і інтерпретаторами подій, а починають їх створювати, тобто перетворюються в активних політичних акторів.

Висновки. Таким чином, інформаційна політика справляє значний вплив на соціальні та політичні процеси суспільства. Вона може стати підґрунтям демократичних трансформацій в державі за умови відповідності демократичним принципам. Одночасно, при відсутності роботи з подолання негативних тенденцій, вона може стати і гальмом для означених перетворень. Так, ефективна інформаційна політика сприяє зростанню рівня довіри суспільства до влади, налагодженню постійного діалогу держави та громадянського суспільства, підвищенню рівня політичної участі громадян та проведенню демократичних реформ. В той же час, недемократична інформаційна політика викликає прямо протилежні наслідки: делегітимізацію, поширення різних форм політичного протесту, формування негативного іміджу держави в очах власних громадян та світового співтовариства.

Можна говорити, що в умовах світових процесів глобалізації та демократичних трансформацій держави інформаційна сфера зазнала суттєвих змін, зокрема: поширення мережевого принципу комунікації, зміна механізмів зворотного зв'язку, медіатизація політики та поширення політичного впливу засобів масової інформації. Все це впливає на інформаційну політику державу і може знижувати її ефективність. В умовах таких трансформації інформаційного простору для підвищення ефективності інформаційної політики необхідна розробка та впровадження нових принципів такої політики.

Бібліографічний список:

1. Зеркаль Д. А. Особенности информационной политики современного государства. *Стратегия устойчивого развития регионов России*. 2015. № 25. С. 85–91.
2. Информационная политика; под общ. ред. В. Д. Попова. М.: Изд-во РАГС, 2003. 463 с.
3. Калюга А. А. Информационная политика в странах СНГ. *Наука о человеке: гуманитарные исследования*. 2016. № 4 (26). С. 91–100. URL: <http://journal.omga.su/files/26/91-100.pdf>.
4. Кастельс М. Информационная эпоха: экономика, общество и культура / Пер. с англ. под науч. ред. О. И. Шкаратана. М.: ГУ ВШЭ, 2000. URL: https://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Polit/kastel/index.php.
5. Ламинина О. Г. Роль информационной безопасности в политике. *Гуманитарный вестник*. 2013. Вып. 4. URL: <http://hmbul.bmstu.ru/catalog/polit/hidden/62.html>.
6. Пеньков И. А. Информационная безопасность Российской Федерации (политологический анализ). *Аналитический вестник Совета Федерации*. 2005. № 14 (266). С. 5–69.

7. Про Міністерство. Загальна інформація. *Міністерство культури та інформаційної політики України* : офіційний веб-сайт. URL: mip.gov.ua/ru/content/pro-ministerstvo.html.
8. Сундеева Ю. А. Информационная политика России в XXI веке. *Вестник Саратовского государственного социально-экономического университета*. 2008. №3. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/informatsionnaya-politika-rossii-v-hhi-veke>.
9. Телешина Н. Н. Виртуальное пространство как объект контрольной деятельности государства: дисс. ... канд. полит. наук. Владимир, 2011. 26 с. URL: <https://www.dissercat.com/content/virtualnoe-prostranstvo-kak-obekt-kontrolnoi-deyatelnosti-gosudarstva/read>.
10. Халипов В. Ф., Халипова Е. В., Михайлов В. А., Исаев И. А. Власть. Политика. Государственная служба. М.: Академический проект, 2007. 384 с.
11. Media Sustainability Index (MSI). IREX. URL: <http://www.irex.org/msi>.

References:

1. Zerkal D. A. Osobennosti informatsionnoy politiki sovremennogo gosudarstva [Features of the information policy of the modern state]. *Strategiya ustoychivogo razvitiya regionov Rossii* [Strategy for sustainable development of Russian regions]. 2015. № 25. S. 85–91. [in Russian].
2. Informatsionnaya politika; pod obshch. red. V. D. Popova [Information policy; under total. ed. V.D. Popov]. M. : Izd-vo RAGS. 2003. 463 s. [in Russian].
3. Kalyuga A. A. Informatsionnaya politika v stranakh SNG [Information policy in the CIS countries]. *Nauka o cheloveke: gumanitarnyye issledovaniya* [Human Science: Humanities Research]. 2016. № 4 (26). S. 91–100. URL: <http://journal.omg.su/files/26/91-100.pdf>. [in Russian].
4. Kastels M. Informatsionnaya epokha: ekonomika. obshchestvo i kultura / Per. s angl. pod nauch. red. O. I. Shkaratan [Information age: economy, society and culture / Per. from English. under scientific. ed. O. I. Shkaratana]. M.: GU VShE. 2000. URL: https://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Polit/kastel/index.php. [in Russian].
5. Laminina O. G. Rol informatsionnoy bezopasnosti v politike [The role of information security in politics]. *Gumanitarnyy vestnik* [Humanitarian Bulletin]. 2013. Vyp. 4. URL: <http://hmbul.bmstu.ru/catalog/polit/hidden/62.html>. [in Russian].
6. Penkov I. A. Informatsionnaya bezopasnost Rossiyskoy Federatsii (politologicheskiy analiz) [Information security of the Russian Federation (political science analysis)]. *Analiticheskiy vestnik Soveta Federatsii* [Analytical bulletin of the Federation Council]. 2005. № 14 (266). S. 5–69. [in Russian].
7. Pro Ministerstvo. Zagal`na informaciya [About the Ministry. General information]. *Ministerstvo kul`tury`ta informacijnoyi polity`ky` Ukrainy`* : oficijny`j veb-sajt [Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine: official website]. URL: mip.gov.ua/ru/content/pro-ministerstvo.html. [in Ukrainian].
8. Sundeyeva Yu. A. Informatsionnaya politika Rossii v KhKhI veke [Information policy of Russia in the XXI century]. *Vestnik Saratovskogo gosudarstvennogo sotsialno-ekonomicheskogo universiteta* [Bulletin of the Saratov State Social and Economic University]. 2008. № 3. C. 30–32. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/informatsionnaya-politika-rossii-v-hhi-veke>. [in Russian].
9. Teleshina N. N. Virtualnoye prostranstvo kak obyekt kontrolnoy deyatel'nosti gosudarstva: diss. ... kand. polit. Nauk [Virtual space as an object of state control activity: diss. ... Cand. polit. sciences]. Vladimir. 2011. 26 s. URL: <https://www.dissercat.com/content/virtualnoe-prostranstvo-kak-obekt-kontrolnoi-deyatelnosti-gosudarstva/read>. [in Russian].
10. Khalipov V. F., Khalipova E. V., Mikhaylov V. A., Isayev I. A. Vlast. Politika. Gosudarstvennaya sluzhba [Power. Politics. Public service]. M.: Akademicheskii proyekt. 2007. 384 s. [in Russian].
11. Media Sustainability Index (MSI). IREX. URL: <http://www.irex.org/msi>.

Kozminykh A. V. Information policy in the conditions of democratic transit

The constant development of information technologies, the formation and development of the information society caused by the processes of globalization and the emergence of new technologies create new opportunities and threats to the information environment. Thus, the issue of effective information policy has become increasingly important in recent years, as scientifically sound such policy contributes to a high level of information security, which has recently become one of the most important components of national security and welfare. Such issues are particularly acute for countries in a state of political transformation and transition to a democratic political regime, as they are most vulnerable to possible negative information influences and manipulation of the mass consciousness. Such states include Ukraine, where the Internet is developing, which has become a real factor in economic development and the formation of new relations on the world stage. This determines the relevance of the study of information policy in the context of democratic transit.

It is determined that information policy has a significant impact on social and political processes of society. Effective information policy contributes to the growth of public confidence in the government, the establishment of a permanent dialogue between the state and civil society, increasing the level of political participation of citizens and the implementation of democratic reforms. While undemocratic information

policy causes delegitimization of power, the spread of various forms of political protest, the formation of a negative image of the state and so on.

It was found that in the conditions of democratic transformations of the state the information sphere has undergone significant changes, in particular: spreading of the network principle of communication, change of feedback mechanisms, mediatization of policy and spreading of political influence of mass media. All this affects the information policy of the state and may reduce its effectiveness. In the conditions of such transformations of information space for increase of efficiency of information policy development and introduction of new principles of such policy is necessary.

Key words: *information policy, democratization, political transit, information, information security, democratic transit.*